

โครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำป่าย ตามพระราชดำริ

ความเป็นมาโครงการ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราชนานาถพิตร ทรงทราบถึงสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และทรงห่วงใยราชภูมิและความมั่นคงของประเทศไทย จึงพระราชทานแนวพระราชดำริในการดำเนินการลักษณะศูนย์กลางพัฒนาเป็นพื้นที่โดยจัดตั้ง “ศูนย์พัฒนาอาชีพของราชภูมิ” ได้แก่ ศูนย์แม่ล่ำเรียง ศูนย์ขุนยวม ศูนย์โป่งแดง ศูนย์ปางตอง และศูนย์ปางมะผ้า โปรดเกล้าฯ ให้หมู่บ้านเจ้าจกรพันธ์ เพื่อศิริจักรพันธ์ เป็นผู้ประสานงานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองทัพบก จังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานสนองพระราชดำริตามตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมา ในระยะแรกมีพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาและพัฒนา” เพื่อเป็นศูนย์กลางการผลิตพืชและสัตว์ ศูนย์ฝึกอบรมศิลปะเชิง รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำและธนาคารข้าว เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2523 ในปี 2526 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ มีพระราชประสงค์ให้เร่งดำเนินการขยายผลการทดลองของศูนย์พัฒนาฯ ไปสู่ราชภูมิมากขึ้น ทรงให้เปลี่ยนชื่อศูนย์ เป็น “ศูนย์บริการและพัฒนา” มุ่งพัฒนาความเป็นอยู่ของราชภูมิทั้งในด้านการดำเนินชีวิตและความมั่นคงตามแนวทางที่วางไว้ พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของศูนย์พัฒนาฯ ให้สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนและปรับโครงสร้างการบริหารการดำเนินงานเป็น 3 ส่วนคือ 1) ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำป่าย 2) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ รับผิดชอบหมู่บ้านป่าย 3) ศูนย์ศึกษาเชิง หัวใจ แม่ล่ำเรียง ศูนย์พัฒนาลุ่มน้ำป่ายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยคัดเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และภูมิประเทศ
- เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่ราชภูมิในพื้นที่โครงการ
- เพื่อพัฒนาฟาร์มพิเศษในแหล่งน้ำธรรมชาติ และสร้างแหล่งอาหารโปรดีนประเภทปลาให้แก่ราชภูมิไว้ริโภค
- เพื่อเป็นศูนย์กลางการสาธิตและการเรียนรู้ด้านการประมงแก่ราชภูมิ

เป้าหมายโครงการ

ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง จำนวน 20 ราย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจีดแม่ฮ่องสอน กองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมป่าไม้

ตัวชี้วัด

ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง

เกษตรกรได้รับความรู้
จำนวน 20 ราย

เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น
ร้อยละ 3

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	แผน	ผล	ร้อยละ
ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมง (ราย) (การเลี้ยงปลากินพืชในบ่อติน)	20	20	100

ผลผลิตสัตว์น้ำป่าย 2567

กิจกรรม	จำนวน (ราย)	ผลผลิต (กก.)
การเลี้ยงปลากินพืชในบ่อติน (ปลาตะเพียนขาว)	20	501

เกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 20 ราย ได้รับผลผลิตสัตว์น้ำโดยเฉลี่ย 25.05 กิโลกรัม/ราย ทำให้สามารถซ่อมแซมค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนได้ประมาณรายละ 1,816 บาท/ครัวเรือน/รอบการผลิต

อัตราต้นทุน : กระเพาะลมที่เม็ด ราคาปลีกสูง 72.5 บาท
<https://mex.moc.go.th/page/dit/checkpricedetail/type/R/catid/2/itemid/P12016>

งบดำเนินงาน

21,100

เบิกจ่าย 12,814 บาท
คิดเป็นร้อยละ 60.73